

beroepsvereniging directeuren kinderopvang

Omgaan met de media: confrontatie of ontmoeting?

We leven in een mediatijdperk. Een tijd waarin de hypes ons om de oren vliegen en waaraan ook de kinderopvang niet ontkomt. Juist in deze tijd is het goed om erbij stil te staan hoe je als directeur/bestuurder omgaat met de media.

‘Dat zal me niet nog een keer gebeuren!’ Monique Dongelmans, directeur van Kinderopvang Mundo in Schiedam, was zeer gemotiveerd voor de mediatraining die de bdKO haar leden aanbiedt. Wat overkwam haar? In een wijk waar Mundo een bso gepland had, was verzet van een aantal buurtbewoners. Het lokale televisiestation kwam een interview doen. ‘Ik had me goed voorbereid’, vertelt Monique, ‘de verslaggever stelde zijn vragen en ik vond dat ik ze helder beantwoord had. Tot mijn verbazing stelde hij vervolgens dezelfde vragen opnieuw, waarop ik keurig de hele zaak nog een keer uitlegde. Maar weer stelde hij dezelfde vraag. Geïrriteerd legde ik het een derde keer uit. En ja hoor, juist die derde keer werd uitgezonden, want daar zat hij op te wachten, zo’n geïrriteerde dame was veel spannender op de buis.’

Monique heeft vaak contacten met de pers. Vaak gaat het wel goed, niet altijd. Deze gebeurtenis was een van de aanleidingen om zich op te geven voor de cursus.

Natuur talenten

Wat Monique meemaakte, overkomt zo’n beetje iedereen die regelmatig met de pers te maken heeft. ‘Vrijwel niemand ontkomt eraan’, stelt Ilmar Woltring van adviesbureau Iwecom. Hij verzorgt de trainingen voor de bdKO. ‘Ik ken maar heel weinig natuur talenten: mensen die aanvoelen waar de plussen en minnen zitten in een bepaalde situatie, die hun boodschap klaar hebben en meteen denken: hier heb ik een podium en dat ga ik gebruiken om precies te vertel-

len wat ik te melden heb. Mensen onderschatten nog wel eens hoe ze overkomen. Vaak ligt er een kloof tussen de perceptie die men van jou heeft en de manier waarop je denkt dat je overkomt. De buitenwereld verwacht bepaald gedrag van jou in jouw functie. En misschien kun je dan wel goed uit je woorden komen in een onrustige vergadering of een heftig gesprek met een ouder, maar voor de camera werkt dat toch anders. Als je overkomt als een betweter, als je ogen onrustig heen en weer flitsen, als je er slordig of onverzorgd uitziet, of als de camera inzoomt op je friemelende vingers, dan kan het publiek wel eens denken dat je zenuwachtig bent, je onbetrouwbaar vinden of menen dat je iets te verbergen hebt.

Velen zijn er niet op bedacht dat een gesprek met een journalist begint op het moment dat je de telefoon opneemt of de deur opendoet. Alles wat je zegt kan of wil hij gebruiken. Misschien laat hij een bandje meelopen met het interview. Of hij verwerkt een eerdere uitspraak of een tekst van je website in zijn artikel, waardoor de dingen al snel uit hun context raken. Het overkomt iedereen; politici struikelen erover, directeuren in de kinderopvang ook.’

De regie

Kun je wel leren voorbereid te zijn op zo’n breed scala aan gevaren die op de loer liggen? Zowel Ilmar als Monique beamen dat met een volmondig ‘ja’. Monique: ‘De training heeft me enkele nuttige handvatten gegeven. Voor mij was het – hoe vreemd het ook mag

klinken – bijna een eyeopener dat ik gewoon mezelf mag zijn. Ik ben toch altijd nerveus als er een camera voor mijn neus staat. Die camera heeft het effect dat je geneigd bent je anders voor te doen dan je bent. Je voert een soort toneelstukje op, je wilt voldoen aan een in feite onbekende verwachting. Maar juist dat maakt je ongeloofwaardig. Alleen als je authentiek bent kun je geloofwaardig overkomen. Dat besef is goed binnengekomen.’ ‘Het is iets wat veel mensen doen’, vertelt Ilmar. ‘Mensen proberen zich beter voor te doen dan ze zijn. Ze gaan plotseling in ellenlange zinnen praten en gebruiken dure woorden, terwijl ze het verhaal gewoon kunnen vertellen zoals ze dat ook aan collega’s zouden doen. Zo hou je het kort en krachtig.’ Een ander handvat is de aanbeveling om zelf de regie te houden. Dat begint met een goede voorbereiding. ‘Ik ken te veel mensen die geen kernboodschap hebben’, zegt Ilmar. ‘We leven in een snelle tijd. Van mensen met kaliber wordt tegenwoordig verwacht dat die hun mannetje staan. Dat ze weten wat ze zeggen, waarom ze het zeggen en hoe ze het willen zeggen. Zorg dus dat je je verhaal klaar hebt. Omgaan met de media hoeft niet reactief te zijn, waarbij wij draaien wat zij willen horen. Als een journalist opbelt, schieten de meeste mensen in de stress en beginnen te vertellen, want ze gaan ervan uit dat je tegen een medium geen ‘nee’ kunt zeggen. Maar het is heel gewoon om vragen te stellen als: Waar belt u over? Waarom belt u mij? Voor welk medium belt u? Wordt het gesprek opgenomen? Zit ik misschien rechtstreeks in de uitzending? Mag ik de vragen eerst horen zodat ik me kan voorbereiden? Ik zit in een bespreking, kan ik u straks even terugbellen?’ Monique geeft aan dat ze dat nu steeds vaker doet. ‘Ik vraag gewoon of ik me een halfuurtje

mag voorbereiden en dan kan terugbellen. Ik weet nu ook dat ik rustig kan zeggen: dat had u al gevraagd, ik heb dat zojuist aan u verteld. Het geeft rust dat ik gewoon mezelf mag blijven en in eigen hand kan houden wat ik kwijt wil.’

Bloednerveus

Leren begint met waarnemen. Daarom bestaat een belangrijk deel van de training uit oefenen. Met de camera en met elkaar. Monique vond het heel leerzaam zichzelf terug te zien. ‘Camera’s maken mij bloednerveus, ik heb dan de neiging de draad van mijn verhaal kwijt te raken en te denken dat ik het helemaal niet goed doe. Zo kwam ik helemaal niet over, het zag er zelfverzekerd uit. Maar het omgekeerde gebeurde ook tijdens de training. Je ziet ook hoe belangrijk het is hoe je zit of staat, of je goed gekleed bent, of je haar goed zit en wat een vleugje lippenstift kan doen. Van die kleine dingen soms.’

‘Natuurlijk kun je niet iedere tic afleren’, zegt Ilmar. ‘Als je met je handen friemelt kun je wel je handen iets uit elkaar leggen en je voornemen ze daar te houden. Dan wordt dat friemelen al lastiger. Als je dat één keer op beeld gezien hebt, ben je je daarvan meer bewust en dat helpt. Bovendien is het niet de bedoeling dat je verkrampt. Als iets bij jou hoort is het ook onderdeel van je authenticiteit.’

Gouden kaart

Het zal duidelijk zijn dat zich in een gesprek of interview altijd onverwachte nieuwe situaties kunnen voordoen die je niet kon voorzien. Toch levert een training in het omgaan met de media een heel scala aan handvatten op waarmee je niet meer zo overgeleverd bent aan wat je denkt

Door Lida Schepers

Verenigingsnieuws bdKO

De bdKO, de Beroepsvereniging van Directeuren Kinderopvang, organiseert in de komende maanden de volgende bijeenkomsten:

dat de media van je verwachten. 'Je durft met meer vertrouwen dan je dacht te hebben een confrontatie met de media aan te gaan', zegt Ilmar. 'Zoveel dat je het geen confrontatie meer gaat noemen, maar een ontmoeting. En dat je zelfs het vertrouwen hebt om mensen van de media proactief te benaderen. Journalisten zijn ook mensen. Door in de training zelf de rol van journalist te spelen kom je erachter dat journalistiek vooral werk van het gezonde verstand is.' Toch blijven er situaties die zo complex zijn dat je er beter hulp van een deskundige bij kunt halen. 'Het afbreukrisico is anders te groot en het is eerder wijsheid dan schande.'

Op het bureau van Monique prijkt sinds de training een kaart met 'tien geboden in crisissituaties'. Haar 'gouden' kaart, overgehouden aan de training. Hij staat voor haar vaste voornemen dat het haar nooit meer zal gebeuren. Er staat ook een telefoonnummer op. 'Want er blijven situaties waarin je het niet alleen moet doen. En dan bel ik Ilmar.'

16 juni: Verdiepingscursus mediatraining

De basistraining over het omgaan met de media kan, voor wie dat wil, een vervolg krijgen. Tijdens de mediatraining voor gevorderden wordt niet alleen dieper ingegaan op het reeds geleerde, maar ook is het mogelijk om meer werkvormen toe te passen en individuele adviezen te geven, bijvoorbeeld over taalgebruik, non-verbale communicatie, countertechnieken, etc. De cursus is uiteraard ook toegankelijk voor wie al ruime media-ervaring heeft, maar bepaalde kwaliteiten verder wil aanscherpen.

De cursisten wordt de mogelijkheid geboden om vooraf hun leerdoelen en eventueel beeldmateriaal van henzelf, aan de trainers aan te bieden. Tijdens de verdiepingscursus zal ook meer persoonlijk op media-optredens ingezoomd worden.

U treft meer informatie over de verdiepingscursus mediatraining op donderdag 16 juni a.s. en over de trainers op W: bdko.nl, onder de rubriek agenda. U kunt zich via de website aanmelden, het maximum aantal deelnemers is 8. De mediatraining vindt plaats van 9.00 uur tot 16.30 uur bij SKA in Amersfoort (recht tegenover het station).

28 september: Informatiebijeenkomst actuele ontwikkelingen in de kinderopvang

De bdKO organiseert deze bijeenkomst over de actuele ontwikkelingen voor directeuren in de kinderopvang, die hier belangstelling voor hebben. Tijdens deze bijeenkomst wordt in één dag een overzicht gegeven over wat er speelt in de branche.

De informatie wordt gegeven door vertegenwoordigers van het ministerie van SZW (ontwikkelingen in landelijk beleid), GGD Nederland (ontwikkelingen in het toezicht) en de nieuwgefuseerde brancheorganisatie (visie op de toekomst van de kinderopvang).

Verwacht wordt dat deze bijeenkomst ook interessant zal zijn voor directeuren, die relatief nieuw zijn in de functie of de branche. Er is gedurende het programma voldoende gelegenheid om met de sprekers en elkaar in gesprek te gaan.

Belangstelling? U kunt zich opgeven via de website W: bdko.nl, onder de rubriek agenda.

De informatiebijeenkomst vindt plaats op woensdag 28 september van 10.00 uur tot 16.30 uur bij de SKA in Amersfoort.

4 oktober 2011: Basis Mediatraining

De basistraining over het omgaan met de media vindt op deze dag plaats. Niet iedereen gaat even gemakkelijk met de media om - ook niet in de kinderopvangsector. Dat is natuurlijk geen schande; zelfs mensen die met enige regelmaat met journalisten te maken hebben, geven toe dat ze elke keer weer een bepaalde spanning voelen. Kom ik wel goed over? Knipper ik niet te veel met mijn ogen? Zitten mijn kleren wel goed? Kom ik goed uit mijn woorden? En natuurlijk ook: komt mijn boodschap wel over? Of laten 'ze' alleen maar bepaalde fragmenten zien of horen?

Zelfvertrouwen staat aan de basis van elk geslaagd mediaoptreden, naast natuurlijk kennis van zaken. De trainers zorgen voor een prettig en veilig voelend leerklimaat, zodat de deelnemers zichzelf kunnen zijn en zich niet onder druk gezet voelen.

U treft meer informatie over de mediatraining op dinsdag 4 oktober a.s. en over de trainers op W: bdko.nl, onder de rubriek agenda.

U kunt zich via de website aanmelden, het maximum aantal deelnemers is 8. De mediatraining vindt plaats van 9.00 uur tot 16.30 uur bij SKA in Amersfoort (recht tegenover het station).

10 november 2011: Landelijke Bijeenkomst Directeuren Kinderopvang

Reserveer alvast deze dag in uw agenda! Het thema is: Online-mogelijkheden voor de kinderopvang. Over de kansen en bedreigingen van de nieuwe media in de kinderopvang. Nadere informatie volgt. Heeft u vragen over deze activiteiten?

Het telefoonnummer van het bureau van de bdKO is: (079) 363 81 02.

Heeft u belangstelling, maar bent u nog geen lid van de bdKO? U kunt op bdko.nl kijken om u nader te oriënteren. Voor aanmelding van lidmaatschap kunt u ook terecht op deze website of u kunt contact opnemen met het bdKO-bureau: (079) 363 81 02.